

פ"מ 08.107 - "שימוש חיילים במרחב הרשתי"**הגדרות****1. בפקודה זו:**

- א. "המרחב הרשתי" - המרשתת, רשתות חברתיות מקוונות או תוכנות להעברת מסרים מיידיים, כהגדרתן בפקודה זו.
- ב. "התבטאות" - לרבות מלל, תמונה, ציור, צילום, סרטון, קובץ שמע, וכן שיתוף של אחד מהם כשהחייל אינו מקור הביטוי, וכן הבעת תמיכה בביטוי של אחר.
- ג. "חייל" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ולרבות אדם העובד בשירות הצבא, כמשמעו בסעיף 8 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.
- ד. "רשת חברתית מקוונת" - מסדת (פלטפורמה) מקוונת, המאפשרת למשתמשים לתקשר ביניהם ולשתף מידע, לרבות רשתות Facebook, Google+, LinkedIn, Twitter, Instagram, ולמעט תוכנות להעברת מסרים מיידיים.
- ה. "תוכנות להעברת מסרים מיידיים" - יישומי מחשב או יישומונים (אפליקציות), המיועדים להעברת הודעות טקסט, תמונות, קטעי וידאו וקול, באופן מיידי. לרבות WhatsApp, Facebook, Telegram, Messenger וכן מסרונים (SMS).

כללי

2. מטרת הפקודה לקבוע עקרונות להתנהגות חיילים במרחב הרשתי בהתחשב בכבוד האדם, בערכי צה"ל, במגבלות החלות על חיילים במרחב הציבורי, בצרכי ביטחון המידע ובצורך לשמור על הביטחון האישי של משרתי צה"ל.
3. חיילי צה"ל הפועלים במרחב הרשתי הפומבי יפעלו בהתאם לפקודות הצבא ולהנחיות הנוגעות להתנהלות חיילים במרחב הציבורי הפיזי, ובהתאם למפורט בפקודה זו. התנהגות לא הולמת של חיילים במרחב הרשתי הפומבי, אשר חורגת מערכי צה"ל או אשר פוגעת בכבוד האדם, משפיעה על תדמית צה"ל ועל תפיסתו בעיני הציבור; פרסום של מידע מסווג במרחב הרשתי, עלול לפגוע בביטחון המדינה. התנהגות כאמור עשויה להוביל, במקרים המתאימים, לנקיטת צעדים נגד החייל במישור המשמעותי או הפלילי. על כן, מצופה מחיילי צה"ל לפעול במרחב הרשתי הפומבי באחריות רבה, ולתת את הדעת להיקף הפרסום הצפוי ולצורך בהתאמת הפרסום לפקודות המחייבות, לערכי צה"ל ולכבוד האדם.
4. פומביות המרחב תיקבע, בין היתר, על בסיס המאפיינים הבאים: מספר האנשים שיכולים או שהיו יכולים לחזות בתוכן באופן ישיר; טיב הקשרים שיש בין האנשים שיכולים או שהיו יכולים לחזות בתוכן ובין מפרסם התוכן; מידת השליטה שיש למפיץ התוכן על חשיפתו באופן ישיר. כפרסומים במרחב הרשתי הפומבי ייחשבו, בין היתר, הפרסומים הבאים:
- א. פרסום תוכן בדף במרשתת או ברשתות חברתיות מקוונות באופן המאפשר את הצפייה בהם על ידי ציבור רחב;
- ב. פרסום תוכן בקבוצות רבות משתתפים בתוכנות להעברת מסרים מיידיים.
5. ההוראות הנוגעות להקמת אתר אינטרנט צבאי ותפעולו מפורטות בפ"מ 8.0109 "אתרי האינטרנט הצבאיים ברשת האינטרנט העולמית".

פרק א פעילות במרחב הרשתי

6. ההוראות הקבועות בפקודות הצבא הנוגעות לפעילות במרחב הציבורי, יחולו גם במרחב הרשתי הפומבי, אלא אם נקבע במפורש אחרת. בכלל זה, הפעילות במרחב הרשתי הפומבי המזוהה או מיוחסת לחייל צה"ל, תיעשה בהתאם לכללי המשמעת המחייבים בצה"ל, לרבות כללי ההופעה והלבוש והכללים הקובעים מגבלות על פרסומת מסחרית בצה"ל.

7. מבלי לגרוע מן האמור בסעיף 6 לעיל, על פעילות במרחב הרשתי, למעט שיחה פרטית בתוכנות להעברת מסרים מיידיים או פרסום שאינו יכול להיות מזוהה או מיוחס לחייל, יחולו גם ההוראות הבאות:

א. התבטאויות פומביות ומחאות

1. בהתאם להוראות פ"מ 8.0105 - "פעילות ציבורית של אנשי צבא, התבטאויות פומביות וקשר עם עיתונאים, עם הציבור ועם הדרג הממלכתי הבכיר" חייל לא יתבטא במרחב הרשתי, בעל-פה או בכתב, בכל עניין מפלגתי; לא ישתתף בארגון מחאה, כהגדרתה בפקודה האמורה; לא יטול חלק במחאה אלא בהתאם לכללים הקבועים בפקודה האמורה ולא יתבטא במרחב הרשתי, בעל-פה או בכתב, בנושאים מדיניים או צבאיים, אלא אם כן הוסמך לעשות כן על ידי הרמטכ"ל, ראש אכ"א ודובר צה"ל.

2. חייל לא יביע במרחב הרשתי תמיכה בדמויות פוליטיות או מפלגות, או יביע הסתייגות מהן (לרבות באמצעות סימון "אהבתי" או "Like" או סימונים אחרים שנועדו להביע תמיכה או הסתייגות), לא ישתף או יפיץ פרסומים כאמור ולא יגיב במלל לפרסומים כאמור.

3. על אף האמור בסעיף קטן 2 לעיל, חייל רשאי לעקוב אחר דף המשתמש של דמות פוליטית או של מפלגה ברשתות החברתיות, אף אם עצם המעקב הוא פומבי, וזאת רק לצורך מעקב אחר פרסומים.

ב. ביטחון מידע

התבטאות חייל במרחב הרשתי תהיה בהתאם להוראות ביטחון המידע המפורטות בפרק ב' לפקודה זו.

פרק ב ביטחון המידע

8. בפרק זה: "חייל" - למעט אדם העובד בשירות הצבא, כמשמעו בסעיף 8 לחוק השיפוט הצבאי התשט"ו-1955.

9. הפעילות במרחב הרשתי תיעשה בהתאם להוראות פ"מ 21.0106 - "מסירת ידיעות צבאיות", פ"מ 21.0113 - "הגבלת השימוש במכשיר אישי (רט"ן) בצה"ל".

10. חייל לא יעלה מידע בסיווג "שמור" ומעלה למרחב הרשתי, לרבות העלאת קבצים, שמע, דקירת נקודת מיקום ועוד. בכלל זה, חל איסור לפרסם פרסומים הקשורים לבסיסי צה"ל או לפעילות בסיווג "שמור" ומעלה. זאת, אלא אם התקבל אישור גורמי ביטחון המידע לכך, ובהתאם להנחיותיהם.

11. חשד חייל כי אדם, דמות או קבוצה במרחב הרשתי פועלים לקבלת מידע צבאי מסווג ממנו או מחיילים אחרים, ידווח על כך לקב"ם היחידה ויפעל בהתאם להנחיותיו.

12. בנוסף לאמור בסעיף 11, על חייל צה"ל לדווח לקב"ם היחידה על כל קשר שנוצר במרחב הרשתי, בינו לבין עיתונאי או נציג רשמי של מדינה זרה, אם הקשר בין הצדדים נוצר אגב שירותו הצבאי של החייל. אין בחובת הדיווח האמורה כדי לגרוע מהחובה המפורטת בפ"מ 8.0105 - "פעילות ציבורית של אנשי צבא".

[התבטאויות פומביות וקשר עם עיתונאים, עם הציבור ועם הדרג הממלכתי הבכיר](#), לרווח למפקד החייל וחסות דו"ץ במקרה של פגישה עם עיתונאים בה נדונו נושאים צבאיים.

13. חל איסור לפתוח קבוצה המיוחסת או מתייחסת לצה"ל ללא אישור קב"ם היחידה ודובר צה"ל, בהתאם לקבוע בפ"מ 8.0109 "אתרי האינטרנט הצבאיים ברשת האינטרנט העולמית".

14. הזדהות חייל במרחב הרשתי תתבצע על פי רמת החשיפה המותרת במדרג אליו משייך החייל. מדרגי הסיווג במרחב הרשתי, ורמת החשיפה המותרת ברשת החברתית לכל מדרג מפורטים בנספח א' לפקודה זו.

פרק ג שונות

תיקון הנספחים

15. הנספחים בפקודה זו יעודכנו בנוהל מקוצר, ללא סבב הערות או חתימות, לפי [הפ"ע 1.0102 - "תהליך העדכון של פקודות המחייבות את כלל הצבא"](#), על פי החלטת סגן הרמטכ"ל.

הפקודה פורסמה לראשונה בתאריך 22.10.2018 בחוזר תיקונים 199

נספח א

מדרגי הסיווג במרחב הרשתי ורמת החשיפה המותרת להם

המדרג	פירוט	רמת החשיפה המותרת
א	בעלי תפקידים מיוחדים הנדרשים לעבודה בכיסוי	חל איסור לפתוח דף משתמש ברשתות חברתיות המקוונות בציון הפרטים האישיים (לרבות תמונה).
ב	<p>(1) בעלי הכשר ביטחוני לרמה 1 בעבר ובהווה.</p> <p>(2) בעלי הכשר ביטחוני לרמה 2 בהווה ועד שנה מביטול ההכשר לרמה 2.</p> <p>(3) קצינים בדרגת סא"ל ומעלה.</p> <p>(4) יחידות אשר הוגדרו בנספח ב'.</p>	<p>ניתן לעשות שימוש ברשתות חברתיות מקוונות, ובלבד שלא יהיה ניתן לקשר בין דף המשתמש שלהם ברשת החברתית המקוונת לבין שירותם בצה"ל.</p> <p>בכלל זה על החייל להימנע מהפעולות הבאות:</p> <p>(א) ציון השירות בצה"ל.</p> <p>(ב) העלאת התבטאות המקשרת באופן ישיר את החייל לצה"ל (לרבות תמונה או סרטון בה נחזה החייל עם מדים).</p> <p>(ג) ציון מספר טלפון או דרכי התקשרות באופן גלוי (ככל שניתן לשנות את הגדרות הרשת החברתית המקוונת, כך שכתובת הדואר האלקטרוני של החייל תהיה גלויה רק לחבריו של החייל, ניתן לעשות כן).</p> <p>(ד) להשתתף בקבוצות המיוחסות לצה"ל או המתייחסות לצה"ל.</p> <p>(ה) על חייל צה"ל במדרג ב' שגילה כי שויכה אליו על ידי אחר, התבטאות (לרבות תמונה או סרטון וידאו) הקושרת אותו באופן ישיר לצה"ל, לפעול באופן ישיר או דרך קב"ם היחידה להסרת השיוך האמור.</p>
ג	<p>(1) בעלי הכשר ביטחוני לרמה 3 בהווה.</p> <p>(2) קצינים בדרגת רס"ן ומעלה ונגדים בדרגת רס"ר ומעלה.</p>	<p>ניתן לעשות שימוש ברשתות חברתיות מקוונות, ובלבד שלא יהיה קשר ישיר בין דף המשתמש שלהם ברשת החברתית המקוונת לבין שירותם בצה"ל.</p> <p>בכלל זה על החייל להימנע מהפעולות הבאות:</p> <p>(א) ציון השירות בצה"ל.</p> <p>(ב) העלאת התבטאות המקשרת באופן ישיר את החייל לצה"ל (לרבות תמונה או סרטון בה נחזה החייל עם מדים).</p>
ד	יתר אוכלוסיית צה"ל וכן חריגים מהמדרגים א' עד ג' שהתקבל אישור רמחב"ם בעניינם.	ניתן לעשות שימוש ברשתות חברתיות, כולל פרסום תמונתם במדים ושיוך לצה"ל, ללא ציון מספר יחידה (למעט כינויי חשיפה) וללא העלאה של מידע מסוג לרשת האינטרנט.

נספח ב

רשימת היחידות שהוגדרו עבור רמה ב'

סיווגו של נספח זה שמור ועל כן הוא מצוי בקובץ נפרד